

Deželni zbor kranjski.

Včeraj pričelo se je zborovanje deželnega zbora kranjskega ob 11. uri dopoldne po slovesni sv. maši, katera je bila ob 10. uri v stolni cerkvi.

Dnevni red bil je sledeči:

1. Otvorenje deželnega zbora.
2. Obljuba novo izvoljenih deželnih poslancev.
3. Naznanilo deželnozbornega predsedstva.
4. Volitev dveh rediteljev.
5. Volitev dveh verifikatorjev.
6. Volitev finančnega odseka 11 članov, predlog deželnega odbora.

7. Volitev upravnega odseka 9 članov, predlog deželnega odbora.

8. Volitev odseka 7 članov za deželnoodborno letno poročilo, predlog deželnega odbora.

9. Volitev peticijskega odseka 5 članov, predlog deželnega odbora.

10. Letno poročilo deželnega odbora za dobo od 1. avgusta l. 1883. do konca julija l. 1884.

11. Priloga 17. — Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnih poslancev:

- a) enega poslanca v volilnem okraji kmetskih občin Postojna-Senožeče-Bistrica-Planina-Lož;
- b) enega poslanca za mestni volilni okraj Kočevje-Ribnica;
- c) dveh poslancev iz volilnega razreda velikega posestva.

12. Priloga 1. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za l. 1883.

13. Priloga 2. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada kranjske zemljiščne odveze za l. 1883.

14. Priloga 3. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun kranjskega zemljišno-odveznega zaklada za l. 1885.

15. Priloga 4. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep za l. 1883. in proračun za l. 1885. gledišnega zaklada.

16. Priloga 5. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada prisilne delalnice za leto 1883.

17. Priloga 6. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo računski sklepi kranjskih dobrodelnih zakladov za leto 1883.

18. Priloga 7. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga normalno-šolskega zaklada računski sklep za leto 1883.

19. Priloga 8. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun kranjskega normalno-šolskega zaklada za leto 1885.

20. Priloga 9. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo proračuni za leto 1885. in računski sklepi za leto 1883. ustanovnih zakladov.

21. Priloga 10. — Poročilo deželnega odbora zaradi povečanja nekaterih plačil v prisilni delalnici.

22. Priloga 11. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep kranjskega deželnega zaklada za leto 1883., potem glavni pregled gospodarjenja s premoženjem deželnega zaklada in njegovih podzakladov za leto 1883.

23. Priloga 12. — Poročilo deželnega odbora glede uravnanja Save med Crnučami, Št. Jakobom, Podgradom, Dolom in Lazami.

24. Priloga 13. — Poročilo deželnega odbora glede

povišanja personalne priklade vodji vino- in sadjerejske šole na Slapu.

25. Priloga 15. — Poročilo deželnega odbora o lastni režiji v blaznici na Studencu.

26. Priloga 18. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga statut sirotišnice za dečke „Collegium Marianum“ Vincencijevega društva v Ljubljani.

27. Priloga 19. — Poročilo deželnega odbora o premembi §. 33. uradne instrukcije za kranjsko deželno blagajnico.

28. Priloga 14. — Poročilo deželnega odbora glede agrarnih razmer na Kranjskem.

Gosp. deželni glavar grof Thurn omenjal je v začetnem govoru smrti pokojne cesarice Marije Ane, katera je bila tudi velika dobrotnica dobrodelnih naprav in cerkva na Kranjskem, — dalje se je spominjal tudi v tekočem letu umrlega knezoškofa Janeza Zlatoustu Pogačarja. Konečno povabil se je gosp. deželni glavar gospode poslance tudi letos, kakor vselej pričeti zborovanje živijoklicem na presvitlega cesarja. — Potem pozdravil je gospod deželni predsednik baron Winkler došle poslance z obljubo, da bode njihovo delovanje spremljal z vso pozornostjo zmiraj pripravljen delovanje deželnega zbora po vsi moči podperati na blagor ljubljene kranjske dežele. Konečno gospod deželni predsednik naznanja, da za zdaj nima družih vladinih predlogov, kakor načrt postavo doposlane od poljedeljskega ministerstva zadevajoč dopuščanje privatnih plemenih žebcev za oplemenenje. Ta načrt izroči ob enem deželnemu glavarju s prošnjo, da ga predloži deželnemu zboru v obravnavo.

Po tem naznanja deželni glavar prošnjo poslanca vit. Gutmannsthal-a za tritedenski odpust enako prošnja poslanca bar. Apfalterern-a za 14dnevni odpust. Deželni zbor pritrdi obema prošnjama. Deželni glavar dalje naznanja, da je izmed sklepov zadnjega zasedanja dobil Najvišje potrjenje: Volilni red, postava o vpeljavi lovskih kart in nekaj manjših postav.

Potem pridejo na vrsto volitve rediteljev, verifikatorjev in odsekov. Po nasvetu cesarskega svetovalca poslanca Murnika pretrga se seja za nekaj časa v ta namen, da se poslanci pogovore zaradi volitev. — Ko se za nekaj časa seja zopet odtvori volilo se je sledeče:

Za reditelja izvoljena sta bila po aklamaciji: gg. dr. Poklukar in baron Lichtenberg; — ravno tako za verifikatorja: gg. L. Robič in Deschmann; po listikih pa so se izvolili v odseke, in to:

1. v finančni odsek gospodje: Mosche, Bleiweis, Detelja, Krsnik, Murnik, Poklukar, Vošnjak, Šuklje, Matuš, Luckmann, Deschmann; izmed teh izvoljen je bil koj potem za predsednika g. dr. Moše, za namestnika g. Deschmann;

2. v gospodarski odsek gospodje: Dr. Poklukar, predsednik, Detela, Pakiz, Papež, Samec, Svetec, Tauferer Schwegel, podpredsednik, Faber; in izmed teh za predsednika gosp. dr. Poklukar, za namestnika g. baron Schwegel;

3. v peticijski odsek gospodje: Schneid predsednik, Lavrenčič, Auersperg, Pfeifer, Zois; in izmed teh za predsednika gosp. vit. Schneid, za namestnika baron Zois; —

4. v odsek za letno poročilo deželnega odbora gospodje; Obreza, Dolenc, Klun predsednik, Robič, Sterbenc, Faber namestnik, Mauer; in izmed teh za predsednika gosp. Klun, za namestnika pa gosp. Faber. — Pri točki 10. dnevnega reda razdelilo se

je vsled predloga g. Murnika po izgledu prejšnjih let letno poročilo deželnega odbora med posamezne odseke vzrekoma en del finančnemu, en del gospodarskemu, ostala tvarina pa zato izvoljenemu posebnemu odseku.

Meritorična rešitev 11. točke dnevnega reda, poročila deželnega odbora o dopolnilnih volitvah odložila se je za prihodnjo sejo, ne da bi se poročila oddala posebnemu odseku. Računi in proračuni v prilogah št. 1 do 11 in priloga 13 izročili so se finančnemu odseku.

Poročilo deželnega odbora o uravnanji Save oddalo se je gospodarskemu odseku.

Poročilo deželnega odbora o lastni režiji na Studencu izroči se po odborovem nasvetu posebnemu odseku 9 udov, in se volijo v ta odsek gospodje: dr. Bleiweis, Detela, dr. Sterbenec, Grasselli, dr. J. Poklukar, dr. Samec, Deschmann, baron Apfaltrern in baron Taufferer; temu odseku se takoj tudi izvoli za predsednika g. Grasselli, za namestnika baron Apfaltrern. — Prilogi 18. in 19. izročite se gospodarskemu odseku.

Konec seje bil je malo pred 2. uro popoldne. — Prihodnja seja bo prej ko ne prihodnji torek, med tem delajo odseki.

Zabavne stvari.

Noč pred sv. dnevom.

Maloruska povést.

Ruski spisal N. V. Gogolj, preložil L. Podgoriški.

(Dalje.)

„Sedaj je čas! Carica sama vprašuje, kaj hočemo“, pomislil je kovač in zopet padel na tla.

„Carsko Veličanstvo, ne rači soditi, rači milostiti! Ne, da bi žalil Vašo carsko Milost: iz česa so narejeni čizemci, ki jih Vaša carska Milost ima na nogah? — Jaz menim, da bi noben čevljar na svetu ne mogel sešiti takih čizmov. Ljubi Bog, ko bi moja žena imela takove čizme!“

Vladarica se je smijala. Tudi dvorniki so smijali se. Potemkin se je namrščil, pa takoj nasmijal. Zaporozci so jeli v rebra drezati kovača, menili so, da so morebiti možgani zavreli mu.

„Ustani!“ — rekla mu je laskavo vladarica. „Če tako hrepeniš po takih čizmih, saj ni težko dobiti jih. Prinesite mu precej moje čizme, one drage, prošite se zlatom. To je prav, meni je jako po godu ta prostodušnot! Dejte“, — govorila je dalje gospodarica in pogledala možkega, ki je odločen od drugih pristojnikov stal na strani polnega, a nekoliko bledega obraza, — možkega, čegar skromni kaftan z velikimi bisernatimi gumbi je pričal, da ni dvornik — „to je predmet, vreden vašega ostroumnega peresa!“

Ko je carica razgovarjala se sè Zaporozci, v tem so donesli čizme.

„Ljubi Bog, kakova krasota je to!“ — vskriknil je radostno kovač in segnil po čizme. „Vaše Veličanstvo, kedar se v takih čizmih drsate po ledu, kakovi ste Vaše Milosti nogici? — Mislim, da iz najčistejšega sladkora.“

Vladarica imela je res jako néžni nogi, ni mogla strpeti, da bi ne bila nasmijala se, ko je bila zaslišala tako hvalo iz ust prostodušnega kovača, ki je v svojem kozaškem kroji smel ponašati se, da je krasen možki, če prav je bil ogorelega lica.

Kovača je ta naklonjenost razveselila in osrčila, da je krasne carice hotel vprašati še marsika družega, pa

Zaporozci so ga suvali v rebra, naj molčí, in ko je bila carica obrnila se v njegove tovariše in jela izpraševati jih, kako živé na Siči, kakove imajo običaje, koraknil je nazaj, nagnil se k svojemu žepu in tiho je opomnil: „Odnesi me, hudir, takój!“ — a ko je bil zopet v svesti si, uže je bil za mitnično žrdijo.

„Utonil je, za Boga, utonil! Dejte, naj se ne ganem s tega prostora, če ni utonil!“ — jecala je tolsta tkalka, ki je stala v gruči Dikanskih kum sredi ulice.

„Kaj še? — ali sem morda jaz kakova lažnjivka! pod katero streho bi bila kaj ukradla kedaj? — ali sem morebiti okanila katerega teh, ki nimajo vere v mé?!“ — kričala je v kozaški svitki ženska vijolastega nosa in mahala z rokama okrog sebe — „dejte, kakor bi se meni ne ljubilo vode piti, kakor da stara Pereperčiha ni sama videla, kako je obesil se kovač!“

„Ali kovač bi bil obesil se? — Še tega je bilo treba!“ — začudil se je starosta, ki je bil prišel iz Čubove hiše, stopil bliže k besedujočim kumam in se ustavil.

„Dopovedi gotovejšje, da nisi napila se vodke, stara pijanka!“ — rekla je tkalka — „kdor se hoče obesiti, mora biti takov zmóčenec, kakoršna si ti! Kovač je utonil! utonil je v oduški (wuhne). To znam jaz gotovo tako, kakor to, da si tista trenotja ti bila v krčmi.“

„Ostudnica! dejte, kako je začela pikati!“ — djala je kuma sinjega nosa. „Rajša bi molčala, ničemnica! Morda ne znam jaz, da vsak večer pohodi te djak.“

Tkalka je razpenila se:

„Kakov djak?! — h komu hodeva djak?! — zakaj lažeš?“

„Kakov djak?!“ — pisknila je in k hudim tovarišicam stisnila se djakinja v tulupu iz zajčjih kož, pokrit je bil s sinjo kitajko,* — „kedo blati djaka?! Kedo govori to — djak?“

„A dejte, h komu zahaja djak?!“ — oglasila se je ženska sinjega nosa in pokazala je tkalko.

„Ali ti, ostudnica“ — dejala je djakinja in stopila k tkalki — „ali ti, čaralnica, otožiš ga in napajaš s peklenskim strupom, da pohaja te?“

„Jaz hočem mir uživati, hudoba!“ — dejala je in umeknila se tkalka.

„Dejte, preteta čaralnica ti, kakor bi ne bila pričakala, da gleda lastne otroke, ničemnica! pí te bodi!“ kriknila je djakinja in v obraz pljunila tkalki.

Tkalka je hotela tudi takisto učiniti; ali pljunila je v neobrito brado starosti, ki je bil stopil prav h kumama, zato da je vse razločno slišal, ko sta prepirali se.

„A, ostudna baba!“ — zakričal je starosta, otiral pol obraza in dvignil palico. Ta dvigljaj je vsem ustavil jezo in zaničevanje — in ženstvo razgnal na razne strani. „Kakova mrzkost je to!“ — zatrdil je starosta in otiral se dalje. „Utonil da bi bil takov kovač! Ljubi Bog, a kako znamenit živopisec je bil! Kako močne nože, srpe, pluge je znal izdelavati! Kakova sila bila je! Da,“ — govoril je dalje in zamislil se — „takih delavcev je malo po naših vaséh. Opazil sem to sam, ko sem sedel v tisti preteti vreči, da nesrečnež ni bil krepkega duha. Ta presneti kovač vendar! pred minoto je bil še, zdaj pa ni več ga! A jaz sem na misli imel, da mu dádem podkovati svojo šarasto kobilo!...“ Starosta je bil poln takih dobrih misli in odšel je potem v svojo hišo.

Oksana je žalovala, ko sta bili do nje prišli taki vesti; malo je verovala Pereperčihinim očem in ženskemu blebetu: znala je, da je kovač dovolj pobožen,

*) Kitajka je ženska obleka iz nankina.